

ARA I ADÉS

Aprenentatge del català i llengües d'origen

Activitats per a alumnat nouvingut
de primària i de secundària

Característiques de les llengües

ARA I ADÉS

Aprenentatge del català i llengües d'origen

Activitats per a alumnat nouvingut
de primària i de secundària

Característiques de les llengües

Autores: Maria Antònia Burguesa i Maria Torras
Edició: Benecé Produccions SL
Il·lustracions: Liliana Fortuny (Benecé Produccions SL)
Coordinació: Servei d'Immersió i Acolliment Lingüístics
Dipòsit legal: DL B-26815-2011
Juliol de 2011

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una Llicència de Reconeixement-No comercial- Compartir 3.0 de Creative Commons. Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se'n citi l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual a la que regula l'obra original. La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/deed.ca>

ÍNDIX

0. Presentació	4
1. Oficialitat de les llengües	5
2. Característiques de les llengües	8
2.1. Qüestions gramaticals del català que presenten dificultats per als parlants d'altres llengües	8
2.2. Característiques tipològiques de les llengües	14
2.3. Síntesi de les qüestions problemàtiques a partir de les quals es presenten les orientacions i activitats didàctiques	15
3. Sintaxi	17
3.1. Classificació tipològica de base sintàctica	
3.1.1. Segons la posició del nucli dintre del sintagma	17
3.1.2. Segons la posició dels elements interrogatius	18
3.1.3. Segons la possibilitat d'elidir el subjecte	19
3.1.4. Segons l'existència de verbs atributius	20
3.2. Qüestions problemàtiques de les diverses llengües respecte de la llengua catalana	21
3.2.1. L'estructura de la frase	21
3.2.2. Les frase atributives, locatives, possessives i existencials	22
3.2.3. Les frases interrogatives	24
3.2.4. Oracions compostes: aspectes més rellevants per a l'aprenentatge del català	27
3.2.5. Els pronomes personals	29
3.2.6. L'article	31
3.2.7. Les preposicions	32
3.2.8. Els possessius	33
4. Morfologia	35
4.1. Classificació tipològica de base morfològica	35
4.2. Qüestions problemàtiques de les diverses llengües respecte de la llengua catalana	36
4.2.1. El nom	36
4.2.2. La flexió verbal	39
5. Fonètica	42
5.1. Sons del català que presenten dificultats de discriminació i producció als parlants d'altres llengües	42
5.2. Característiques fonètiques de les llengües estudiades	43
5.3. L'estructura sil·làbica de les llengües estudiades	47
5.4. Classificació tipològica de base fonològica	49

0. PRESENTACIÓ

Aquest document forma part del material Ara i adés. Aprenentatge del català i llengües d'origen. Activitats per a alumnat nouvingut de primària i de secundària.

La informació està organitzada d'una manera gràfica i sintètica, amb la voluntat de remarcar, en alguns casos, i d'agrupar, en d'altres, les dificultats per aprendre la llengua catalana que tenen els parlants de les altres onze llengües estudiades.

Tal com s'explicava a la introducció, l'objectiu d'aquesta part del material és proporcionar, en primer lloc, informació sobre els llocs on es parlen les llengües comparades i sobre la seva oficialitat.

En segon lloc, i com a part més important del document, hi ha una síntesi sobre les característiques de les llengües, sobre aspectes gramaticals del català comparats amb les altres llengües que poden presentar dificultats o facilitats per a l'aprenentatge de la nostra llengua en parlants al·loglots, alguns aspectes significatius de cadascuna i, també, els trets diferencials i específics de les diverses llengües respecte de la llengua catalana.

1. OFICIALITAT DE LES LLENGÜES

FAMÍLIA LINGÜÍSTICA, DISTRIBUCIÓ GEOGRÀFICA I OFICIALITAT

LLENGUA	BRANCA FAMÍLIA	LLOCS ON ES PARLA	ESTATS ON ÉS LLENGUA OFICIAL
ÀRAB	Afroasiàtica Semítica	Nord d'Àfrica Pròxim Orient	Algèria Aràbia Saudita Bahrain Comores Djibouti Egipte Emirats Àrabs Units Eritrea Iemen Iraq Israel Jordània Kuwait Líban Líbia Marroc Mauritània Oman Palestina Qatar Síria Somàlia Sudan Tunísia Txad
AMAZIC	Afroasiàtica Berber	Algèria, Burkina Faso Egipte Estat espanyol (Melilla) Líbia Mali Marroc Mauritània Níger Nigèria Tunísia	Mali Níger (llengua nacional)

LLENGUA	BRANCA FAMÍLIA	LLOCS ON ES PARLA	ESTATS ON ÉS LLENGUA OFICIAL
PANJABI	Indoeuropea Indoirànica	Índia Pakistan	Índia
ROMANÈS	Indoeuropea Romànica	Albània Bulgària Croàcia Grècia Hongria Macedònia Moldàvia Romania Sèrbia Ucraïna	Moldàvia Romania
UCRAÏNÈS	Indoeuropea Eslava	Bielorússia Bòsnia i Hercegovina Croàcia Eslovàquia Est de Polònia Hongria Kazakhstan Kirguizistan Moldàvia Romania Sèrbia Sud-oest de Rússia Ucraïna	Ucraïna
SONINKÉ	Nigerocongolesa Mandé	Burkina Faso Costa d'Ivori Gàmbia Guinea-Bissau Mali Mauritània Senegal	Senegal (llengua nacional)

LLENGUA	BRANCA FAMÍLIA	LLOCS ON ES PARLA	ESTATS ON ÉS LLENGUA OFICIAL
MANDINGA	Nigerocongolesa Mandé	Costa d'Ivori Gàmbia Guinea Guinea-Bissau Senegal	Senegal (llengua nacional)
WÒLOF	Atlàntica Nigerocongolesa	Gàmbia Mauritània Senegal	Senegal (llengua nacional)
FULA	Atlàntica Nigerocongolesa	Benín Burkina Faso Camerun Gàmbia Guinea Guinea-Bissau Mali Mauritània Níger Nigèria Togo Txad Senegal Sierra Leone	Senegal (llengua nacional)
TAGAL	Austronèsica Malaïopolinèsica	Filipines	Filipines
XINÈS MANDARÍ	Sinotibetana Sinítica	Indonèsia Malàisia Singapur Taiwan Xina	Xina Taiwan Singapur

2. CARACTERÍSTIQUES DE LES LLENGÜES

2.1. QÜESTIONS GRAMATICALS DEL CATALÀ QUE PRESENTEN DIFICULTATS PER ALS PARLANTS D'ALTRES LLENGÜES			ALTRES ASPECTES SIGNIFICATius DE LES LLENGÜES
LLENGUA	MORFOLOGIA	SINTAXI	
ÀRAB	· Flexió verbal: temps · Article: reconeixement, ús i distinció entre definit i indefinit · Assignació de gènere · Assignació de plural · Flexió nominal	· Ordre dels elements de la frase · Concordança del subjecte i el verb · Preposicions: ús d'algunes preposicions (<i>de</i>) · Frases atributives, locatives, possessives i existencials · Ús dels determinants com a partícula independent · Frases compostes: omisió i confusió de les partícules i la correlació temporal	· ALIFAT · ESCRIPTURA ALFABÈTICA · LLENGUA FLECTIVA · LLENGUA PREPOSICIONAL · LLENGUA AMB MARCA DE CAS · Es llegeix i s'escriu de dreta a esquerra. · Les paraules no porten accent gràfic. · No es fan servir les majúscules. · No es fan servir els signes de puntuació: coma, punt i coma ni dos punts. · No es parteixen les paraules a final de línia. · Les arrels de les paraules estan formades per tres consonants. Els morfemes per formar paraules es poden adjuntar al davant (prefix), al darrere (sufix) o al mig (infix) de les paraules entre les consonants.
AMAZIC	· Flexió verbal: temps · Article: reconeixement i ús · Assignació de gènere · Assignació de plural	· Ordre dels elements de la frase · Concordança del subjecte i el verb · Estructures possessives · Ús d'algunes preposicions · Frases atributives, locatives, possessives i existencials · Frases interrogatives · Frases compostes: omisió i confusió dels nexes i la correlació temporal	· ALFABET TIFINAG – LLATÍ (en progressió) · ESCRIPTURA ALFABÈTICA · LLENGUA FLECTIVA · LLENGUA PREPOSICIONAL · Actualment és una llengua principalment d'ús oral. · La formació de paraules es pot fer per adjunció al davant (prefix), al darrere (sufix) o modificant el nombre de vocals o consonants.

WÒLOF	· Flexió verbal: temps i mode · Article definit · Flexió nominal: assignació del gènere i de nombre	· Flexió nominal de tots els elements de la frase · Concordança en les estructures possessives · Preposicions: ús d'algunes preposicions · Frases atributives, locatives, possessives i existencials · Frases compostes: omissió i confusió dels nexes	· ALFABET LLATÍ · ESCRIPTURA ALFABÈTICA · LLENGUA AÏLLANT/ FLECTIVA · Agrupen els noms en vint-i-quatre classes organitzades per criteris semàntics o sintàctics i no pel gènere. · Cada classe de nom té la seva sèrie de determinants i de pronoms i unes terminacions determinades. · Una paraula singular canvia a plural a través d'alternances consonàntiques inicials i dóna lloc a una altra paraula. · No té adjectius, predominen els verbs estatius. · Té quatre sèries de pronoms personals. · El sistema numeral és de base cinc. · El funcionament del verb és molt diferent de les llengües romàniques.
FULA	· Flexió verbal: temps i mode · Article: distinció entre definit i indefinit · Flexió nominal: assignació del gènere i de nombre	· Flexió nominal de tots els elements de la frase · Concordança en les estructures possessives · Preposicions: ús i confusió d'algunes preposicions · Frases atributives, locatives, possessives i existencials · Frases compostes: omissió i confusió dels nexes i la correlació temporal	· ALFABET LLATÍ · ESCRIPTURA ALFABÈTICA · LLENGUA AÏLLANT/ FLECTIVA · Agrupen els noms en vuit classes organitzades per criteris semàntics o sintàctics i no pel gènere. · Cada classe de nom té la seva sèrie de determinants i de pronoms i unes terminacions determinades. · Una paraula singular canvia a plural a través d'alternances consonàntiques inicials i dóna lloc a una altra paraula. · Té quatre sèries de pronoms personals. · El sistema numeral és de base cinc. · El funcionament del verb és molt diferent de les llengües romàniques.

MANDINGA	· Flexió verbal: temps i verbs auxiliars · Article: reconeixement i ús · Flexió nominal: gènere	· Ordre dels elements de la frase · Ordre dels elements del sintagma nominal i del sintagma adjectival · Plural: flexió de tots els elements del sintagma · Estructures possessives · Preposicions: situació adequada · Frases atributives, locatives i existencials · Frases compostes: omisió i fusió dels nexes i la correlació temporal	· ALFABET LLATÍ · ESCRIPTURA ALFABÈTICA · LLENGUA AÏLLANT/FLECTIVA · No tenen classificadors nominals. Distingeixen entre noms lliures (<i>llibre, taula</i>) i noms dependents (<i>mà, ull</i>). · Té els elements "predicatius" que recullen algunes categories flectives dels verbs (temps i aspecte). · És freqüent la formació de verbs compostos intransitius (nom CD + V tr). · No té pronoms febles en formes diferents segons la funció sintàctica.
SONINKÉ	· Flexió verbal: temps i verbs auxiliars · Article: reconeixement i ús · Flexió nominal: gènere	· Ordre dels elements de la frase · Ordre dels elements del sintagma nominal i del sintagma adjectival · Concordança entre el subjecte i el verb · Estructures possessives · Preposicions: situació adequada · Frases atributives, locatives i existencials · Frases compostes: omisió i fusió dels nexes i la correlació	· ALFABET LLATÍ · ESCRIPTURA ALFABÈTICA · LLENGUA AÏLLANT/FLECTIVA · No tenen classificadors nominals. Distingeixen entre noms lliures (<i>llibre, taula</i>) i noms dependents (<i>mà, ull</i>). · Té els elements "predicatius" que recullen algunes categories flectives dels verbs (temps i aspecte). · És freqüent la formació de verbs compostos intransitius (nom CD + V tr). · No té pronoms febles en formes diferents segons la funció sintàctica.

PANJABI	· Flexió verbal: persona · Article: reconeixement i ús · Possessius: confusió amb els pronoms personals · Flexió nominal: assignació de gènere i confusió en el plural	· Ordre dels elements de la frase · Ordre dels elements del sintagma nominal i del sintagma adjectival · Preposicions: ordre i utilització · Frases atributives, locatives i possessives · Frases interrogatives: ús · Frases compostes: ordre entre la principal i la subordinada	· ALIFAT I DEVANAGARI · ESCRIPTURA SIL·LÀBICA · LLENGUA FLECTIVA · LLENGUA ERGATIVA · LLENGUA AMB MARCA DE CAS · No fan servir el punt. Per indicar l'acabament d'una frase s'utilitza una línia vertical i dues línies per indicar l'acabament de paràgraf. · No té demostratius. · La flexió del verb també pot expressar el gènere. · Té verbs serials. · La composició és el procés de formació de mots més productiu. Hi ha mots que es formen o es flexionen per reduplicació.
ROMANÈS	· Flexió verbal: conjugacions i persona · Article: reconeixement, ús i distinció entre definit i indefinit · Flexió nominal: gènere i nombre	· Concordança entre el subjecte i el verb · Preposicions: ús d'algunes preposicions · Frases atributives, locatives i existencials · Frases compostes: els relatius · Possessiu: concordança entre el possessiu i el nom	· ALFABET LLATÍ (actualment) abans CIRÍL·LIC · A la república de Moldàvia imposició del ciríl·lic entre 1940-1989 · ESCRIPTURA ALFABÈTICA · LLENGUA FLECTIVA · LLENGUA AMB MARCA DE CAS · Per escriure l' amb l'alfabet llatí s'utilitzen dígrafs, combinacions de lletres i lletres modificades. · No té accent gràfic. · Manté una declinació mínima del nom. · Combinen les distincions de cas amb l'ús de preposicions. · Té deu models de conjugació agrupats en quatre classes.

TAGAL	· Flexió verbal: temps, persona i nombre · Article: reconeixement i ús · Flexió nominal: assignació de gènere	· Ordre dels elements de la frase · Concordança entre el subjecte i el verb · Estructures possessives · Preposicions: ús d'algunes preposicions · Formació dels plurals de tots els elements del sintagma · Frases atributives, locatives, possessives i existencials · Frases interrogatives · Frases compostes: relatives i frases amb el verb <i>agradar</i>	· ALFABET LLATÍ QUE S'ANOMENA ABAKADA · ESCRIPTURA ALFABÈTICA · LLENGUA AÏLLANT/AGLUTINANT · És la llengua comuna que s'ensenyava a totes les escoles i és la pròpia dels mitjans de comunicació juntament amb l'anglès. · El verb concorda sempre amb l'argument principal de la frase i tindrà un afix diferent segons la funció semàntica de l'argument. L'ordre dels arguments de la frase és força lliure perquè les partícules especials ja en permeten la interpretació. · La frase necessita un subjecte explícit. · Té marques de funció: partícules anteposades als noms que indiquen la funció semàntica.
UCRAÏNÈS	· Temps verbals: conjugacions, temps i modes · Article: reconeixement i ús · Flexió nominal: assignació de gènere i nombre	· Concordança entre el possessiu i el nom · Preposicions: ús d'algunes preposicions · Frases atributives, locatives i existencials	· ALFABET, ADAPTACIÓ DEL CIRÍL·LIC · ESCRIPTURA ALFABÈTICA · LLENGUA FLECTIVA · LLENGUA AMB FLEXIÓ DE CAS · La posició de l'accent és diferent a cada paraula. No hi ha una norma fixa. · La flexió de cas és el tret més característic de la morfologia. Té set casos i tres declinacions. · No té pronom febles. · El verb té gènere.

XINÈS MANDARÍ	· Flexió verbal: temps, persona, auxiliars i confusions semàntiques · Article: reconeixement i ús · Flexió nominal: gènere i nombre	· Ordre dels elements de la frase · Estructures possessives · Preposicions: confusió i omissió · Frases atributives, locatives, possessives i existencials · Frases interrogatives · Frases compostes: omissió i confusió dels nexes i la correlació	· ESCRIPTURA LOGOGRÀFICA · LLENGUA AÏLLANT des del punt de vista morfològic · LLENGUA TONAL des del punt de vista fonològic · Té coverbs. · Els noms, els adjectius i els verbs són invariables. · La composició és el procés més habitual de formació de mots. Hi ha mots que es formen o es flexionen per reduplicació. · Molts mots consten d'una sola síl·laba i existeix una representació diferent per a cada síl·laba: logograma. Els que representen un objecte s'anomenen <i>pictogrames</i> i els que representen un concepte, <i>ideogrames</i>. · Compostos fonètics: combinació d'un caràcter que representa un tret semàntic del mot i un altre que representa la fonètica. Aquestes combinacions representen el 90% dels caràcters xinesos moderns. · Pinyin: sistema de transcripció basat en l'alfabet occidental. S'ensenya a totes les escoles del país. · De vegades l'ordre de la frase no està determinat per la funció sintàctica sinó per qüestions discursives (informació nova/vella). · No tenen pronoms febles.
----------------------	---	---	---

2.2. CARACTERÍSTIQUES TIPOLÒGIQUES DE LES LLENGÜES

	B. MORFOLÒGICA			B. SINTÀCTICA				B. FONOLÒGICA	
	Aïllants	Flectives	Aglutinants	SVO	OSV	VSO	SOV	Tonal	Accent d'intensitat
CATALÀ									
ÀRAB									
AMAZIC									
PANJABI									
SONINKÉ									
MANDIGA									
ROMANÈS									
UCRAÏNÈS									
WÒLOF									
FULA									
TAGAL									
XINÈS MANDARÍ									

2.3. SÍNTESI DE LES QÜESTIONS PROBLEMÀTIQUES A PARTIR DE LES QUALS ES PRESENTEN LES ORIENTACIONS I ACTIVITATS DIDÀCTIQUES

L'ESTRUCTURA DE LA FRASE	LES FRASES ATRIBUTIVES, LOCATIVES, POSSESSIVES I EXISTENCIALS	LES FRASES INTERROGATIVES	PRONOMS PERSONALS	L'ARTICLE
Dificultat per produir frases segons el criteri d'ordenació de la llengua catalana. Dificultat terminològica entre subjecte, complements i arguments.	Dificultat per distingir i/o utilitzar els verbs <i>ser</i>, <i>estar</i>, <i>haver-hi</i> i <i>tenir</i>. Dificultat per construir i interpretar aquestes frases. Omissió del verb copulatiu i falta de concordança entre el subjecte i l'atribut. Dificultat per distingir entre <i>ser</i> i <i>estar</i>.	Dificultat per utilitzar la partícula interrogativa quan calgui. Prescindir de la funció sintàctica d'aquesta partícula i situar-la sempre a l'inici de la frase. Dificultat per flexionar l'adjectiu interrogatiu. Dificultat per saber quan s'ha de modificar l'ordre dels elements de la frase. Dificultat per inferir les respostes adequades a les preguntes negatives.	Omissió i confusió dels pronoms febles <i>en</i>, <i>hi</i>, <i>ho</i>. Dificultat en l'ús dels pronoms febles i de les formes reflexives. Dificultat en l'ús dels pronoms febles i confusió amb els demostratius.	Dificultat per reconèixer i utilitzar els articles. Dificultat per reconèixer la diferència entre els articles definits i els indefinits. Dificultat per usar les quatre formes de l'article. Dificultat per utilitzar només les quatre formes de l'article definit.

LES PREPOSICIONS	ELS POSSESSIUS	EL NOM		LA FLEXIÓ VERBAL
		Gènere	Nombre	
Confusió en l'ús adequat de les preposicions. Tendència a col·locar-les en un lloc inadequat. Tendència a no utilitzar preposicions.	Dificultat per reconèixer i usar els possessius. Dificultat per concordar el possessiu amb la cosa posseïda. Dificultat per situar els possessius davant del nom i omisió de l'article. Dificultat per diferenciar els pronoms personals dels possessius.	Dificultat en l'assignació de gènere. Dificultat per assignar no-més dos gèneres, deguda a la diversitat de gèneres que tenen algunes llengües.	Dificultat per utilitzar el plural. Dificultat per a la formació dels plurals. (En català cal afegir el morfema de plural a tots els elements del sintagma). Dificultat per assignar el concepte de plural al plural i dual que tenen algunes llengües. La terminació -a de plural d'algunes llengües pot portar confusions amb els mots catalans en femení singular. Dificultat per usar el plural a causa de les diverses classes de noms que tenen algunes llengües.	Dificultat per reconèixer i usar les diferents formes verbals adequades al temps i a la persona. Confusió en els temps verbals, tendència a generalitzar el temps present respecte dels altres. Dificultats per utilitzar els auxiliars en les formes verbals. Confusions semàntiques per falta de marques morfològiques. Dificultat en la flexió de persona (perquè el català no té flexió de gènere). Dificultats en l'ús del condicional i el subjuntiu.

3. SINTAXI

3.1. CLASSIFICACIÓ TIPOLOGICA DE BASE SINTÀCTICA

3.1.1. SEGONS LA POSICIÓ DEL NUCLI DINTRE DEL SINTAGMA		
SVO	VSO	SOV
CARACTERÍSTIQUES · Els complements segueixen l'element que modifiquen. · Les preposicions i determinants precedeixen els noms amb què es relacionen. · El verb concorda amb el subjecte en persona, gènere i nombre.	CARACTERÍSTIQUES · El verb només concorda amb el subjecte en gènere i persona.	CARACTERÍSTIQUES · Els adjectius i els complements van davant del nom. · Els complements de l'adjectiu van davant de l'adjectiu.
EXEMPLES · Català · Ucraïnès · Romanès · Wòlof · Fula · Xinès mandarí (SVO i OSV)	EXEMPLES · Àrab · Amazic · Tagal (V + arguments)	EXEMPLES · Panjabi · Mandinga · Soninké

3.1.2. SEGONS LA POSICIÓ DELS ELEMENTS INTERROGATIUS	
INICI En moltes llengües del món, els pronoms interrogatius apareixen a l'inici de la frase.	ALTRES LLOCS Hi ha llengües en què l'element interrogatiu apareix en el lloc que li correspon segons la seva funció sintàctica.
EXEMPLES · Català · Ucrainès · Fula · Wolof · Àrab · Amazic · Tagal · Romanès	EXEMPLES · Xinès mandarí (SVO i OSV) · Soninké · Mandinga · Panjabi

3.1.3. SEGONS LA POSSIBILITAT D'ELIDIR EL SUBJECTE	
LLENGÜES PRO-DROP o de subjecte nul Són llengües que permeten que la posició del subjecte d'una frase aparegui fonològicament buida.	LLENGÜES NO PRO-DROP Són llengües que no permeten que el subjecte sigui el·líptic (excepte, en alguns casos, quan és molt clarament recuperable pel discurs).
EXEMPLES · Català · Àrab · Wòlof · Panjabi · Ucrainès · Amazic	EXEMPLES · Soninké · Xinès mandarí · Tagal · Fula · Mandinga

3.1.4. SEGONS L'EXISTÈNCIA DE VERBS ATRIBUTIUS			
DOS VERBS COPULATIUS En algunes llengües les frases atributives es poden construir amb dos verbs diferents (<i>ser</i> i <i>estar</i>) que re-flecteixen diferències aspectuals.	UN VERB COPULATIU En altres llengües, només existeix un verb copulatiu.	SENSE CAP VERB És molt freqüent que les llengües construïxin aquest tipus d'estructures sense cap verb, simplement juxtaposant el subjecte i el predicat.	ALTRES CONSTRUCCIONS En alguns casos, la llengua només té una marca equivalent a un verb copulatiu quan la frase no és en present.
EXEMPLES · Català	EXEMPLES · Panjabi · Romanès	EXEMPLES · Xinès mandarí · Soninké · Mandinga · Fula · Wòlof · Amazic · Tagal	EXEMPLES · Àrab · Ucrainès

3.2. QÜESTIONS PROBLEMÀTIQUES DE LES DIVERSES LLENGÜES RESPECTE DE LA LLENGUA CATALANA

3.2.1. L'ESTRUCTURA DE LA FRASE

LLENGÜES	L'ESTRUCTURA DE LA FRASE	QÜESTIONS PROBLEMÀTIQUES
CATALÀ	S + V + O <i>La nena menja caramels.</i>	
ROMANÈS UCRAÏNÈS WOLOF FULA	S + V + O <i>La nena menja caramels.</i>	
AMAZIC ÀRAB	V + S + O <i>Menja la nena caramels.</i>	Dificultat per produir frases segons el criteri d'ordenació de la llengua catalana.
PANJABI MANDINGA SONINKÉ	S + O + V <i>La nena caramels menja.</i>	
XINÈS MANDARÍ	S + V + O <i>La nena menja caramels.</i> O + S + V (quan el complement ja ha aparegut abans en la conversa o és conegut per l'interlocutor) <i>Caramels la nena menja.</i>	
TAGAL	V + ARGUMENTS (subjecte i complements) Els arguments van sempre darrere el verb però poden ocupar diferents llocs sense que canviï el significat de la frase; cada argument porta una partícula per distingir-lo dels altres. <i>Menja la nena caramels.</i> <i>Menja caramels la nena.</i>	Dificultat per produir frases segons el criteri d'ordenació de la llengua catalana. Dificultat terminològica entre subjecte, complements i arguments.

3.2.2. LES FRASES ATRIBUTIVES, LOCATIVES, POSSESSIVES I EXISTENCIALS

LLENGÜES	LES FRASES ATRIBUTIVES, LOCATIVES, POSSESSIVES I EXISTENCIALS	QÜESTIONS PROBLEMÀTIQUES
CATALÀ	Atributives. Verbs <i>ser</i> i <i>estar</i>. <i>El nen és ros.</i> <i>La mare està contenta.</i> Locatives. Verbs <i>ser</i> i <i>estar</i>. <i>La mare és a la botiga.</i> Possessives. Verb <i>tenir</i>. <i>La noia té tres vestits.</i> Existencials. Verb <i>haver-hi</i>. <i>La nena no hi és.</i>	
ÀRAB TAGAL	Les frases es formen juxtaposant el subjecte i el predicat. No tenen cap forma verbal en present.	
AMAZIC	Moltes frases atributives i existencials es formen juxtaposant el subjecte i el predicat.	Dificultat per construir i interpretar aquestes frases.
XINÈS MANDARÍ	La majoria de les frases atributives i locatives es formen juxtaposant el subjecte i el predicat. Les frases existencials i possessives es construeixen amb el verb <i>existir</i>.	Dificultat per usar correctament els verbs: <i>ser</i> , <i>estar</i> , <i>tenir</i> i <i>haver-hi</i> .
PANJABI	Només té un verb copulatiu (<i>ser</i>). Les frases possessives s'indiquen amb el verb copulatiu (<i>ser</i>).	Dificultat per distingir entre <i>ser</i> i <i>estar</i>. Dificultat per usar el verb <i>tenir</i>.

MANDINGA SONINKÉ	Les frases atributives, locatives i existencials no tenen una forma verbal equivalent als verbs copulatiu <i>ser</i> o <i>estar</i>. Usen predicatius especials. En les frases possessives existeix un verb equivalent a <i>tenir</i>.	Omissió i ús inadequat del verbs <i>ser</i> , <i>estar</i> i <i>haver-hi</i> .
WÒLOF FULA	Hi ha partícules predicatives especials.	Omissió del verb copulatiu i falta de concordança entre el subjecte i l'atribut.
UCRAÏNÈS	No hi ha verbs copulatiu en present, però sí en passat i futur.	Confusió en l'ús correcte dels verbs copulatiu i existencials.
ROMANÈS	Les frases atributives i locatives només es formen amb el verb <i>ser</i>. Les frases existencials es formen amb el verbs <i>ser</i>, <i>haver</i> i <i>tenir</i>. També es construeixen amb aquests verbs les frases que en català es construeixen amb el verb <i>fer</i>.	Dificultat per distingir i/o utilitzar els verbs <i>ser</i> , <i>estar</i> , <i>haver-hi</i> , <i>tenir</i> i <i>fer</i> .

3.2.3. LES FRASES INTERROGATIVES

LLENGÜES	LES FRASES INTERROGATIVES	QÜESTIONS PROBLEMÀTIQUES
CATALÀ	N'hi ha de directes i d'indirectes. Directes: amb signe d'interrogació -Totals (resposta: <i>si/no</i>) <i>(Que) vindràs demà?</i> -Parcials (pronominals) (la resposta no pot ser mai <i>si/no</i>) Pot canviar l'ordre dels elements de la frase. <i>Què va comprar la mare?</i> Indirectes: sense signe d'interrogació -Totals (conjunció <i>si</i>) <i>Pregunto si canta bé.</i> -Parcials (element interrogatiu) <i>Només demano quants n'hi ha.</i>	
ÀRAB	N'hi ha de directes totals i de parcials.	
XINÈS MANDARÍ	N'hi ha de directes totals i de parcials. Les directes totals poden portar un element interrogatiu al final de la frase. En les directes parcials: El pronom interrogatiu ocupa el lloc que li correspon segons la funció sintàctica que fa dins la frase. <i>La mare va comprar què?</i> No canvia mai la posició del subjecte, sempre va davant del verb. <i>Què el nen canta?</i>	Situar sempre el pronom interrogatiu a l'inici de la frase. Col·locar el subjecte darrere el verb quan convingui.

AMAZIC	N'hi ha de directes i d'indirectes. -Directes parcials: Si el pronom interrogatiu és subjecte, el verb ha d'anar en participi. Si el pronom interrogatiu necessita una preposició, s'adjunta darrere del pronom. L'adjectiu interrogatiu és invariable. Quan fa de pronom té flexió de gènere i nombre i si necessita preposició s'adjunta darrere del pronom. -Directes totals: Poden anar introduïdes per una partícula interrogativa.	Dificultat per flexionar adequadament els verbs en les frases interrogatives directes parcials. Dificultat per flexionar l'adjectiu interrogatiu.
PANJABI	N'hi ha de tres tipus: totals, alternatives (dues opcions) i parcials. -Totals: Les preguntes negatives es poden respondre afirmativament conservant la partícula de negació. -Alternatives: En el cas de frases interrogatives que pressuposen dues opcions posen la partícula disjuntiva al final. -Parcials: Són les úniques que contenen un pronom interrogatiu, el qual, però, no altera l'ordre dels elements de la frase.	Dificultat per inferir les respostes adequades a les preguntes negatives. Dificultat per utilitzar la partícula interrogativa quan calgui. Prescindir de la funció sintàctica de la partícula interrogativa i situar-la sempre a l'inici de la frase.
UCRAÏNÈS	N'hi ha de directes i de parcials.	
FULA	No hi ha informació al llibre de referència.	

WÒLOF	No hi ha informació al llibre de referència.	
ROMANÈS	No hi ha informació al llibre de referència.	
TAGAL	N'hi ha de directes totals i de parcials. En les directes totals, l'ordre dels elements de la frase no es modifica.	Dificultat per saber quan s'ha de modificar l'ordre dels elements de la frase.
MANDINGA SONINKÉ	Utilitzen més sovint la interrogació emfàtica amb partícules concretes que impliquen l'ús de determinades formes verbals.	

3.2.4. ORACIONS COMPOSTES: ASPECTES MÉS RELLEVANTS PER A L'APRENTATGE DEL CATALÀ

LLENGÜES	ORACIONS COMPOSTES: ASPECTES MÉS RELLEVANTS PER A L'APRENTATGE DEL CATALÀ
CATALÀ	Té frases juxtaposades, coordinades i subordinades. La unió de les frases coordinades i subordinades es fa gairebé sempre amb la introducció d'alguna partícula (una conjunció, un pronom relatiu, una preposició) o bé amb alguna marca especial en el verb (infinitiu, gerundi, subjuntiu, etc.) Hi ha correlació temporal entre la frase principal i la subordinada.
XINÈS MANDARÍ	La unió de les frases es fa gairebé sempre per juxtaposició, sense cap mena de partícula ni de marca especial. No hi ha correlació temporal entre la frase principal i la subordinada.
UCRAÏNÈS	Les oracions subordinades solen anar introduïdes per una conjunció o bé per juxtaposició sense variació del significat.
ÀRAB	Omissió de la partícula subordinant, sobretot quan es tracta d'una completiva o d'una relativa. Confusió de partícules. Manca de correlació temporal entre la principal i la subordinada.
PANJABI	Les frases de relatiu de vegades es construeixen sense pronom i solen precedir la principal. També, en altres tipus de frases, la subordinada precedeix la principal.
ROMANÈS	Té pronoms relatius: alguns són invariables i d'altres es declinen, la qual cosa provoca errors en la formació de frases de relatiu en català.

AMAZIC	La relació de subordinació sovint s'expressa només per l'entonació. Les frases que són complements del verb <i>dir</i> solen preferir l'estil directe, que repeteix la frase dita, a una construcció subordinant. Amb les conjuncions de subordinació no s'utilitzen marques verbals particulars. Només l'expressió d'irrealitat es pot considerar vinculada a l'ús de determinades conjuncions. Els substantius derivats de verbs s'utilitzen per produir expressions que en català es fan amb frases d'infinitiu.
SONINKÉ MANDINGA	Les frases completives sovint es formen sense cap nexa especial però amb el predicatiu de subordinació, apareixen darrere el verb principal, contràriament al que passa amb els complements directes nominals, que precedeixen el verb. Altres vegades, el verb principal va precedit per un pronom de 3a persona singular que ocupa la posició de l'OD i anticipa la subordinada. Les frases adverbials es poden construir amb nexa o sense, però amb el predicatiu de subordinació. A les frases relatives, la principal i la subordinada es juxtaposen, la relativa va al davant i el relatiu es col·loca al lloc que li pertoca sintàcticament.
FULA	A les frases de relatiu, l'article es posa darrere del pronom relatiu. Les completives no porten nexa, en canvi les adverbials en solen portar.
WÒLOF	Les completives no porten nexa, en canvi les adverbials solen portar un relatiu temporal o condicional a l'inici de la frase i una marca d'allargament al verb.
TAGAL	A les frases amb els verbs anomenats <i>pseudoverbals</i>, especialment el verb <i>agradar</i>, l'argument principal és la cosa que agrada i usen el pronom de subjecte <i>jo</i> en lloc de la forma <i>a mi</i>. La subordinada sol portar una partícula d'enllaç, té el seu argument principal propi i el verb apareix en la forma bàsica.

3.2.5. ELS PRONOMS PERSONALS

LLENGÜES	PRONOMS PERSONALS	QÜESTIONS PROBLEMÀTIQUES
CATALÀ	Té pronoms personals forts (subjecte) i febles (complements del verb). Els pronoms tenen distinció de persona, gènere i nombre. Cada persona pot tenir diferents formes pronominals segons la funció sintàctica dins la frase. Una mateixa forma pronominal pot tenir diverses variants ortogràfiques.	
ÀRAB	Té pronoms forts i febles. No té els pronoms febles <i>en, hi, ho</i>. Els pronoms tenen formes independents i formes sufixades; les formes sufixades també expressen possessió. Els pronoms tenen flexió de persona, nombre i gènere.	Omissió i confusió dels pronoms febles <i>en, hi, ho</i> .
AMAZIC	Té pronoms forts i febles. No té els pronoms febles <i>en, hi</i>. Els pronoms tenen flexió de persona, nombre i gènere.	
XINÈS MANDARÍ MANDINGA SONINKÉ	Només tenen pronoms personals d'un tipus per a qualsevol funció sintàctica.	Dificultat per l'ús dels pronoms febles i de les formes reflexives.

PANJABI	Els pronoms forts no expressen gènere. Els pronoms fan la funció de proximitat i llunyania que el català atribueix als demostratius. Els pronoms tenen marca de cas. No té els pronoms febles <i>li, hi, en</i>.	Dificultat per l'ús dels pronoms febles i confusió amb els demostratius.
TAGAL	Cada persona pot tenir fins a tres formes pronominals diferents segons la funció semàntica.	Dificultat per l'ús dels pronoms febles.
WÒLOF FULA	Tenen pronoms subjecte, objecte i independents. Els pronoms subjecte són equivalents als nostres pronoms forts. Els pronoms objecte no distingeixen entre la funció d'OD i OI. Els pronoms independents els utilitzen per afegir èmfasi al subjecte. No tenen pronoms febles.	Dificultat per la concordança de gènere. Dificultat per la utilització dels pronoms febles que fan la funció d'OD i OI.
UCRAÏNÈS	Els pronoms personals tenen gènere, nombre i cas. No tenen pronoms febles.	Dificultat per l'ús dels pronoms febles.
ROMANÈS	Té pronoms forts i febles. Distingeix persona, gènere, nombre i cas. No té un equivalent als pronoms <i>en</i> i <i>hi</i>.	Dificultat per l'ús dels pronoms febles.

3.2.6. L'ARTICLE

LLENGÜES	L'ARTICLE	QÜESTIONS PROBLEMÀTIQUES
CATALÀ	Té article definit i indefinit.	
ÀRAB	Els articles –definit i indefinit– són un prefix invariable, no són independents. L'article indefinit tendeix a desaparèixer en l'àrab modern.	Dificultat per usar les quatre formes de l'article. Dificultat per reconèixer la diferència entre els articles definits i indefinits. Dificultat per situar i/o a utilitzar l'article.
SONINKÉ MANDINGA	L'article no és un element independent. Els articles definit i indefinit es marquen amb el mateix sufix afegit al nom.	Dificultat per situar i/o utilitzar les formes dels articles definit i indefinit.
AMAZIC XINÈS MANDARÍ PANJABI TAGAL UCRAÏNÈS	No tenen article.	Dificultat per reconèixer i utilitzar els articles.
ROMANÈS	No té article definit. El concepte definit i indefinit es marca amb el mateix sufix afegit al nom.	Dificultat per reconèixer i utilitzar l'article definit.
FULA	Té tants articles definits com classes de noms. No té article indefinit.	Dificultat per reconèixer la diferència entre els articles definits i indefinits. Dificultat per utilitzar només les quatre formes de l'article definit.
WÒLOF	Té tants articles definits com classes de noms.	Dificultat per utilitzar només les quatre formes de l'article definit.

3.2.7. LES PREPOSICIONS

LLENGÜES	LES PREPOSICIONS	QÜESTIONS PROBLEMÀTIQUES
CATALÀ	Té preposicions.	
ÀRAB AMAZIC TAGAL WÒLOF FULA UCRAÏNÈS ROMANÈS	Té preposicions.	Confusió en l'ús adequat de les preposicions.
XINÈS MANDARÍ	Té preposicions i postposicions.	Tendència a col·locar-les en el lloc inadequat.
AMAZIC XINÈS MANDARÍ PANJABI TAGAL UCRAÏNÈS	No tenen article.	Dificultat per reconèixer i utilitzar els articles.
PANJABI	Té postposicions.	Tendència a no utilitzar preposicions.
MANDINGA SONINKÉ	Majoritàriament tenen postposicions.	Tendència a col·locar-les en el lloc inadequat.

3.2.8. ELS POSSESSIUS

LLENGÜES	ELS POSSESSIUS	QÜESTIONS PROBLEMÀTIQUES
CATALÀ	Són partícules independents que solen anar precedides per l'article i solen situar-se davant del nom. Tenen gènere i nombre que solen concordar amb la cosa posseïda. Tenen formes tòniques i àtones.	
ÀRAB	Els possessius no són independents, són un sufix i no van precedits per l'article. Concorden en gènere i nombre amb el posseïdor i no amb la cosa posseïda.	Dificultat per situar els possessius davant del nom i omisió de l'article. Dificultat per concordar els possessius amb la cosa posseïda.
AMAZIC	Expressa la possessió a través d'una estructura amb la preposició <i>de</i> i un pronom (d'<i>ell</i>).	Dificultat per usar l'estructura possessiva en català.
XINÈS MANDARÍ	Les formes possessives es fan amb el pronom personal, la partícula <i>de</i> i el nom que indica la cosa posseïda.	Dificultat per reconèixer i usar els possessius.
PANJABI	Són partícules independents. Té gènere i nombre que sol concordar amb la cosa posseïda. Tenen dos casos. Algunes formes possessives s'expressen amb pronoms personals.	Dificultat per diferenciar els pronoms personals dels possessius.

TAGAL	Té dos possessius: un va sempre davant del nom i l'altre, darrere.	Dificultat per usar l'estructura possessiva en català.
MANDINGA	Expressa la possessió amb una partícula formada generalment pel pronom personal i un morfema. Distingeix possessius emfàtics per a cada categoria nominal.	Dificultat per usar l'estructura possessiva en català.
SONINKÉ	Expressa la possessió amb el pronom personal.	Dificultat per usar l'estructura possessiva en català.
UCRAÏNÈS	Els adjectius tenen gènere, nombre i cas. Formen adjectius amb significat possessiu a partir de noms propis.	Dificultat de concordança entre el possessiu i el nom.
WÒLOF FULA	Expressen la possessió a través d'una partícula equivalent a la preposició <i>de</i> i un pronom (<i>de mi</i>). Aquesta partícula se situa davant del nom en wòlof i darrere del nom, en fula.	Dificultat de concordança del possessiu amb la cosa posseïda. Dificultat de col·locació del possessiu en el sintagma.
ROMANÈS	Els possessius són molt semblants al català però tenen casos.	Dificultat de concordança entre el possessiu i el nom.

4. MORFOLOGIA

4.1. CLASSIFICACIÓ TIPOLÒGICA DE BASE MORFOLÒGICA (segons la classificació tipològica més tradicional)

SEGONS LA POSICIÓ DEL NUCLI DINTRE DEL SINTAGMA		
LLENGÜES AÏLLANTS	LLENGÜES FLECTIVES	LLENGÜES AGLUTINANTS
Altres denominacions: analítiques o d'arrels. Les llengües aïllants acostumen a tenir paraules formades per un únic morfema i són invariables, és a dir, no canvien de forma per indicar temps, persona o nombre. Les paraules no es flexionen.	Altres denominacions: sintètiques o fusionants. Les llengües flectives són aquelles en què les relacions gramaticals s'expressen mitjançant morfemes flectius que poden contenir simultàniament diversos valors gramaticals.	Les llengües aglutinants són aquelles que formen els seus mots per encadenat o combinació de morfemes. Cada afix representa una unitat de significat.
CARACTERÍSTIQUES	CARACTERÍSTIQUES	CARACTERÍSTIQUES
· Morfologia nul·la o molt reduïda · Paraules invariables (sense flexió) · En la majoria dels casos, a cada paraula li correspon només un morfema · Les relacions gramaticals es manifesten mitjançant l'ordre de les paraules	· Les paraules solen estar formades per més d'un morfema i tenen flexió (arrel + flexió). · Els morfemes inclouen més d'una informació i poden ser variables. · Poden presentar al·lomorfia.	· Les paraules solen estar formades per més d'un morfema i tenen flexió. · Morfologia molt rica (més que les llengües flectives). · Els morfemes s'adjunten l'un al costat de l'altre, solen contenir una sola informació gramatical i normalment són invariables. · No solen presentar al·lomorfia.
EXEMPLES	EXEMPLES	EXEMPLES
· Xinès mandarí Algunes llengües manifesten trets aïllants en alguna part de la seva morfologia: · Tagal (noms invariables) · Soninké (morfologia verbal pobra) · Mandinga (morfologia verbal pobra) · Fula · Wòlof	· Català · Àrab · Amazic · Panjabi · Romanès · Ucrainès · Soninké · Mandinga · Fula · Wòlof	Algunes llengües manifesten trets aglutinants en alguna part de la seva morfologia: · Tagal (flexió verbal)

4.2. QÜESTIONS PROBLEMÀTIQUES DE LES DIVERSES LLENGÜES RESPECTE DE LA LLENGUA CATALANA

4.2.1. EL NOM

LLENGÜES	EL NOM gènere	QÜESTIONS PROBLEMÀTIQUES
CATALÀ	Pel que fa al gènere, té dues classes de noms: masculins i femenins.	
ÀRAB AMAZIC PANJABI TAGAL	Tenen dos gèneres, però l'assignació de gènere no coincideix amb el català.	Dificultat en l'assignació de gènere.
XINÈS MANDARÍ MANDINGA SONINKÉ	No tenen distinció de gènere.*	
WÒLOF FULA	Classifiquen els noms en moltes classes.	Dificultat per assignar només dos gèneres als noms, deguda a la diversitat de gèneres que tenen aquestes llengües.
UCRAÏNÈS	Tenen tres gèneres: masculí, femení i neutre.	
ROMANÈS	Té noms determinats i indeterminats i tres gèneres: masculí, femení i neutre.	

* En les llengües sense distinció morfològica de gènere, el sexe dels éssers sexuals sovint es marca fent compostos (*tortuga mascle / tortuga femella*).

LLENGÜES	EL NOM nombre	QÜESTIONS PROBLEMÀTIQUES
CATALÀ	Té dos nombres: singular i plural.	
ÀRAB AMAZIC	Tenen tres nombres: singular, plural i dual.	Dificultat per assignar el concepte de plural al plural i dual que tenen aquestes llengües.
XINÈS MANDARÍ	Tots els noms són invariables, tenen la mateixa forma tant si són singulars com plurals.	Dificultat per utilitzar el plural.
PANJABI	Té dos nombres: singular i plural. La terminació -a és marca de plural.	La terminació -a de plural pot portar confusions amb els mots en femení singular del català.
MANDINGA SONINKÉ	Tenen dos nombres: singular i plural. El soninké forma el plural canviant l'última vocal. El mandinga forma el plural afegint un sufix al nom.	Dificultat per a la formació dels plurals. (En català cal afegir el morfema de plural a tots els elements del sintagma).
TAGAL	Tots els noms són invariables, tenen la mateixa forma tant si són singulars com plurals. El plural es determina amb una partícula independent situada davant del nom.	

FULA	La classificació dels noms en moltes classes dóna lloc a plurals molt diversos que es marquen de manera molt diversa.	Dificultat per usar el plural a causa de les diverses classes de noms que tenen aquestes llengües.
WÒLOF	El plural de la diversitat de classes ve determinat pel determinant definit.	
UCRAÏNÈS	Tenen nombre i cas difícils de destriar morfològicament perquè els dos conceptes es manifesten en un mateix morfema.	Dificultat per establir el nombre dels noms.
ROMANÈS	Té dos nombres, singular i plural, sobretot per als noms femenins i neutres, mentre que els masculins tendeixen a ser invariables. Té cas representat pel mateix morfema que el nombre.	Dificultat per establir les formes plurals dels noms masculins.

4.2.1 LA FLEXIÓ VERBAL

LLENGÜES	LA FLEXIÓ VERBAL	QÜESTIONS PROBLEMÀTIQUES
CATALÀ	Té tres conjugacions. Té parts constitutives: lexema (m. lexical) i gramemes (m. gramaticals). Radical. Part invariable, significat del verb. Terminacions. Part variable: temps, mode, aspecte, nombre i persona.	
ÀRAB	Només té una conjugació. Distingeix entre aspecte, mode, nombre, persona i veu. No té infinitiu. Té dos aspectes: perfectiu i imperfectiu que expressen també els valors temporals.	Confusió en els temps verbals, tendeixen a generalitzar el temps present respecte als altres.
AMAZIC	Té tres aspectes: perfectiu, imperfectiu i habitual que expressen també els valors temporals. El nom del verb no s'expressa amb l'infinitiu. La major part de la flexió verbal es realitza a través de partícules.	
TAGAL	Té tres aspectes: perfectiu, imperfectiu i previst que expressen també els valors temporals. El radical verbal pot incloure prefixos amb valor semàntic. No té morfemes de persona ni de nombre.	Confusió en els temps verbals. Dificultats en la formació de cadascuna de les realitzacions verbals. Dificultats per flexionar els verbs en persona i nombre.

MANDINGA SONINKÉ	Tenen dos aspectes: perfectiu i imperfectiu. La flexió verbal es fa a través d'unes partícules anomenades <i>predicatus</i> (comparables amb els auxiliars de l'anglès). Els verbs que poden ser transitius i intransitius es conjuguen diferentment en cada cas.	Confusió en els temps verbals. No utilitzen correctament els morfemes de flexió ni els auxiliars per a les formes compostes.
XINÈS MANDARÍ	No té marques de concordança entre el subjecte i el verb. No canvia de forma per expressar el temps i la persona. No hi ha cap diferència formal entre els verbs estatius i els adjectius. Té <i>coverbs</i>: mots que es comporten com a preposicions i que es poden usar com a verbs.	Dificultat per reconèixer i usar les diferents formes verbals adequades al temps i a la persona. Dificultats per utilitzar els auxiliars en les formes verbals. Confusions semàntiques per falta de marques morfològiques.
UCRAÏNÈS	Té dues conjugacions. No té mode subjuntiu. El gènere és una característica verbal.	Confusió en els temps verbals, sobretot entre present i passat. Dificultats en l'ús del mode subjuntiu.

PANJABI	Té flexió verbal de temps, persona i gènere.	Dificultat en la flexió de persona (perquè el català no té flexió de gènere).
FULA WÒLOF	Tenen verbs actius i verbs estatus. Tenen flexió verbal, expressada amb sufixos o partícules independents. Donen més importància a l'aspecte que al temps i al mode. Tenen en compte l'èmfasi, la negació i la durada de l'acció.	Dificultats per utilitzar determinades formes verbals. Confusió en els temps verbals, sobretot entre present i passat. Dificultats en l'ús del condicional i el subjuntiu.
ROMANÈS	Té quatre conjugacions. Distribueix de manera diferent les marques de persona. Té una forma no personal més que el català –el supí– que en català es realitza amb l'infinitiu.	Confusió en l'ús de les persones verbals.

5. FONÈTICA

5.1. SONS DEL CATALÀ QUE PRESENTEN DIFICULTATS DE DISCRIMINACIÓ I PRODUCCIÓ ALS PARLANTS D'ALTRES LLENGÜES

SONS DE LA LLENGUA CATALANA	ÀRAB	AMAZIC	XINÈS MANDARÍ	PANJABI	TAGAL	UCRAÏNÈS	SONINKÉ MANDINGA	FULA WOLOF	ROMANÈS
[a] sofà									
[ɛ] pagès									
[e] dent									
[i] pi									
[ɔ] sol									
[o] carbó									
[u] full									
[ə] mare									
[j] rei									
[w] dau									
[p] pera									
[b] bé									
[β] abús									
[t] terra									
[d] dit									
[ð] adéu									
[k] casa									
[g] gat									
[ʎ] agafa									
[m] mà									
[ɱ] àmfora									
[n] nas									
[ɲ] canya									
[ŋ] banc									
[f] fusta									
[v] afganès									
[s] cel									
[ts] potser									
[z] casa									
[dz] dotze									
[ʃ] xec									
[tʃ] metxa									
[ʒ] llegir									
[dʒ] metge									
[r] cara									
[r̄] terra									
[l] pala									
[λ] llauna									

5.2. CARACTERÍSTIQUES FONÈTIQUES DE LES LLENGÜES ESTUDIADAES

LLENGÜES	CARACTERÍSTIQUES FONÈTIQUES DE LES LLENGÜES ESTUDIADAES
AMAZIC	Sistema consonàntic. Les propietats més característiques són l'existència de sons uvulars, faringals i laringals i que, en força casos, les consonants tenen una articulació complementària labial (arrodonides) o faringal (faringalitzades). Aquesta articulació doble dóna lloc a sons consonàntics tensos i laxos que s'oposen fonèticament i de vegades tenen funcions morfològiques específiques. També cal destacar la divergència del punt d'articulació entre molts dels sons consonàntics del català i de l'amazic. Tenen dificultat per pronunciar els sons [λ] i [ŋ] en alguns contextos, confonen els sons [z] i [ʒ] i el so [l] a final de síl·laba el pronuncien [r]. Sistema vocàlic. Té un accent d'intensitat en què el tret rellevant és l'altura musical, per sobre de la força de la veu i la durada sil·làbica; aquesta característica el lliga fortament a l'entonació de la frase, fins al punt que és aquesta la que decideix la posició definitiva dels accents en el discurs i que, si es pot parlar d'accent en les paraules aïllades, és només en la mesura en què són pronunciades adaptant-hi les regles d'entonació i d'accentuació de la frase. Només té tres fonemes vocàlics: [a], [i] i [u] però la pronunciació de les vocals varia segons els contextos i, per tant, produeixen molts més sons vocàlics que fonemes; entre aquestes realitzacions hi trobem el so [ə]. Tendeixen a confondre les vocals, especialment el so [i] amb [e]/[ɛ]/[a]/[ə], el so [e] amb [i] i els sons [e]/[ɛ] amb [a].
ÀRAB	Sistema consonàntic. Les propietats més característiques són l'existència de sons uvulars, faringals i glotals i també de consonants emfàtiques, que no té la llengua catalana. Per contra, el sistema consonàntic àrab no té els sons: [p], [β], [ʎ], [g], [ʒ], [ɲ], [ŋ], [ɱ], [r], [λ] ni [ʝ]. Per aquest motiu acostumen a confondre [p] amb [b]/[β], i [g]/[ʎ] amb [k]; el so [ɲ] tendeixen a substituir-lo per [n] i el so [λ] per [l] a principi de mot i [j] en posició interna. Sistema vocàlic. La propietat més característica és que les vocals poden ser llargues o breus i que poden canviar segons el context on apareguin sobretot en contacte amb consonants emfàtiques o faringals. Com que l'àrab estàndard només té tres sons vocàlics: [a], [i] i [u] acostumen a confondre el so [i] amb [e]/[ɛ]/[ə] i el so [u] amb [o]/[ɔ].

XINÈS MANDARÍ	El tret més característic de la fonologia xinesa és l'existència de tons (quatre distincions tonals) a totes les síl·labes amb valor distintiu. Sistema consonàntic. Les consonants oclusives i africades poden ser aspirades o no aspirades. A part dels sons nasals i líquids no hi ha distinció entre sons sords i sonors. En posició final de síl·laba només es permeten els sons [n] i [ŋ]. Tenen dificultats per distingir els sons oclusius sords i els sonors, per pronunciar els sons palatals, [ʎ] i [ɲ] i tendeixen a substituir els sons [r] (cara) per [l]. Sistema vocàlic. Hi ha molta discussió sobre quins sons i fonemes vocàlics té el xinès. A grans trets podem dir que excepte el so [ɔ] té tots els sons vocàlics catalans i algun altre.
PANJABI	Els trets més característics de la fonologia panjabi són el to i la llargada amb valor distintiu i l'accent sense valor distintiu. Té tres tons i la majoria de les vocals i de les consonants tenen l'oposició breu/llarg. Sistema consonàntic. Els trets més característics són els sons aspirats i els retroflexos. Aspiració: té un so aspirat de la hac que no té el català i té unes consonants amb aspiració final que s'oposen a les oclusives sordes que es corresponen a l'oposició sord/sonor que trobem en català. Retroflexió: totes les consonants dentals tenen una parella retroflexa. El sistema consonàntic panjabi no té els sons: [f], [ʒ], [ʎ] ni [r]. Sistema vocàlic. Distingeix més vocals que el català. Pronuncien lleugerament diferent els sons [i], [u] i [ɛ] i tenen tendència a substituir els sons [e]/[ɛ]/[ə] per [i].

TAGAL	Sistema consonàntic. El tagal no té els sons: [β], [ð], [ʁ], [z], [ʃ], [ʒ], [dʒ] [ɲ] ni [λ]. El so [f] només apareix en els préstecs i sovint és reemplaçat per [p] i el so <i>r</i> sol ser [r] però una mica més fort que el català. En canvi, el so [ŋ] pot aparèixer en totes posicions i no depèn d'una consonant velar; els sons [b], [d] i [g] no s'ensordeixen a final de mot i té dues consonants glotals. Sistema vocàlic. Les vocals poden ser llargues o breus amb valor distintiu. Originàriament només tenia tres fonemes: [i], [a] i [u], actualment, per influència del castellà, en té cinc: [i], [e], [a], [o] i [u], però té els mateixos vuit sons del català i encara dos més. No obstant això, sovint tenen dificultats per identificar els sons [e]/[ɛ]/[ə] del sistema vocàlic català i els confonen amb [i] i també confonen [o]/[ɔ] amb [u].
UCRAÏNÈS	Sistema consonàntic. El tret més característic és la palatalització (consonants molles) que afecta la gramàtica perquè permet distingir paraules amb arrel molla i dura amb conseqüències morfològiques importants. Té vint-i-dos sons diferents i la versió palatalitzada de totes les dentals. Els sons dentals són clarament dentals i no pas dentoalveolars com en català. Només fan la <i>r</i> vibrant i no fan ni la bategant ni la vibrant llarga. La majoria de les consonants poden ser geminades, excepte les labials i la vibrant. Les consonants [f] i [g] no són genuïnes de l'ucraïnès. Quan una consonant sorda va seguida d'una de sonora, les sordes tendeixen a assimilar el tret de sonoritat excepte les nasals, les laterals i la vibrant. Les consonants sonores no s'ensordeixen en posició final de síl·laba ni de paraula. Sistema vocàlic. Tenen sis sons vocàlics: [a], [ɛ], [i], [ɔ], [u] i una vocal central mitjana [ɪ] inexistent en català. La pronunciació d'aquestes vocals no és uniforme en tots els contextos i va lligada a la flexió nominal i verbal. Això provoca confusions que afecten sobretot la vocal neutra i les vocals anteriors del català.
SONINKÉ	Sistema consonàntic. Un tret important és que les consonants poden ser dobles, excepte a començament de mot, amb valor distintiu i que el so [n] té diverses pronúncies en funció de la consonant que l'acompanya, de vegades una pronunciació gairebé vocàlica (prenasalització), i és l'única vocal que es pot combinar amb una altra. Té sons uvulars i glotals i no té els sons [z], [ʒ], [ʃ], [r], [λ], [β], [ð], [ʁ] ni [ŋ] i el so [ŋ] és un fonema i no depèn d'una consonant velar com en català. En algunes zones la [f] es pronuncia [h]. Sistema vocàlic. Té cinc sons [a], [e], [i], [o] i [u]. Poden ser llargs o breus amb valor distintiu.

MANDINGA	Sistema consonàntic. Un tret important és que el so [n] té diverses pronúncies en funció de la consonant que l'acompanya, de vegades una pronunciació gairebé vocàlica (prenasalització), i és l'única vocal que es pot combinar amb una altra; el so [l] amb un so nasal anterior es pronuncia [n]. Té sons uvulars i glotals i no té els sons [z], [ʒ], [ʃ], [ʁ], [λ], [g], [β], [ð], [ʁ] ni [ŋ] i el so [ŋ] és un fonema i no depèn d'una consonant velar com en català. Sistema vocàlic. Té set sons: [a], [e], [ɛ], [i], [o], [ə] i [u]. Poden ser llargs o breus amb valor distintiu. De vegades confonen els sons [e]/[ɛ]/[ə] amb [i].
FULA	Sistema consonàntic. Els sons [b], [d] i [j] tenen cadascun un so correlatiu implosiu (amb aire aspirat) inexistent en català i també un so oclusiu glotal difícil d'identificar. Té també consonants prenasalitzades i consonants dobles, aquestes últimes amb valor distintiu. En canvi, no té els sons [r], [z], [λ], [ʒ] ni [ʃ] i per això els costen de pronunciar. Sistema vocàlic. Té set sons: [a], [e], [ɛ], [i], [o], [ɔ] i [u] que poden ser breus i llargs amb valor distintiu. Les vocals [e], [o], [ɔ] i [ɛ] són una mica més tancades que les del català; probablement per això tendeixen a convertir els sons [ə]/[e] en [i].
WÒLOF	Sistema consonàntic. Té consonants prenasalitzades i consonants dobles, aquestes últimes amb valor distintiu. En canvi, no té els sons [r], [z], [λ], [ʒ] ni [ʃ] i per això els costen de pronunciar. Sistema vocàlic. Té vuit sons: [a], [e], [ɛ], [i], [o], [ɔ], [ə] i [u]. Poden ser breus i llargs, excepte [ə], amb valor distintiu. Els sons [e], [o], [ɛ] i [ɔ] són una mica més tancats que els del català i el so [ə] més obert; probablement per això tendeixen a convertir els sons [ə]/[e] del català en [i].
ROMANÈS	Sistema consonàntic. El tret més característic és l'abundant presència de consonants palatalitzades en posició final que afecta la flexió nominal i verbal. No tenen els sons [λ], [ɲ], [ɖ], [β], [ð] ni [ʁ], només tenen un so de r, vibrant simple, i el so [ʎ] no té articulació velar. Sistema vocàlic. Té dos sons inexistent en català que corresponen aproximadament a la [o] i [u] no arrodonides i dos diftongs [ea] i [oa], però no té els sons [ɛ] i [ɔ]. Tenen dificultats per pronunciar els dos sons que no tenen i també per fer la reducció vocàlica del sistema àton i les elisions de la vocal neutra.

5.3. L'ESTRUCTURA SIL·LÀBICA DE LES LLENGÜES ESTUDIADAES

LLENGÜES	L'ESTRUCTURA SIL·LÀBICA	QÜESTIONS PROBLEMÀTIQUES
CATALÀ	V CV VC VCC CVC CVCC CCVC CVCCC CCVCC CCVCCC El nucli de la síl·laba és la vocal, que és l'únic element indispensable.	
ÀRAB	CV (síl·laba breu) consonant vocal breu CV (síl·laba llarga) consonant vocal llarga CVC (síl·laba llarga) consonant vocal breu i consonant	Omissió de síl·labes del tipus VC. Inserció de vocals en síl·labes on hi ha dues consonants seguides o elisió d'una consonant.
AMAZIC	No hi ha informació al llibre de referència.	
FULA WOLOF	V CV més habitual VC CVC	Inserció de més síl·labes a la paraules per la inserció de vocals emfàtiques. Inserció de consonants a les síl·labes. Elisió d'alguna consonant de la síl·laba. Elisió de síl·labes.

PANJABI	Combinacions possibles: (C) (C) V (V) (C) (C) Els elements entre parèntesi són opcionals. Les úniques vocals que poden fer de nucli són la a, e, o.	Inserció d'una vocal emfàtica per evitar les dues consonants inicials. Dificultat per pronunciar els plurals catalans perquè la realització del grup [C + s] en posició final no es dona.
ROMANÈS	No hi ha informació al llibre de referència.	
SONINKÉ MANDINGA	CV	Supressió de consonants o inserció de vocals emfàtiques.
TAGAL	V CV VC VCC * CVC CCV * *préstecs	Elisió d'una consonant de les síl·labes formades per dues C seguides.
UCRAÏNÈS	V CV més habitual VC CVC SVC CVS CCV	
XINÈS MANDARÍ	V VV CV CVV VN VNV CVN CVVN CVVV N consonant nasal	Supressió de consonants o inserció de vocals emfàtiques.

5.4. CLASSIFICACIÓ TIPOLOGICA DE BASE FONOLÒGICA

SISTEMA VOCÀLIC	ESTRUCTURA SIL·LÀBICA	ACCENT I TO
CARACTERÍSTIQUES · El nombre de fonemes vocàlics a les llengües del món oscil·la entre 3 i 24. · La majoria en tenen entre 5 i 7. · En algunes llengües, la durada de les vocals té valor distintiu i en aquests casos el nombre de fonemes vocàlics augmenta.	CARACTERÍSTIQUES · Algunes llengües admeten gairebé exclusivament l'estructura CV que és la més freqüent a les llengües del món. · Altres llengües permeten més possibilitats. · És freqüent que les llengües no admetin dues consonants seguides. · Hi ha llengües que posen restriccions a la posició final de síl·laba.	CARACTERÍSTIQUES · Llengües accentuals: en algunes l'accent d'intensitat té valor distintiu i en d'altres l'accent és fix. · Llengües tonals: el to és el valor suprasegmental amb valor distintiu. No totes distingeixen el mateix nombre de sons.
EXEMPLES · 3 fonemes: àrab i amazic. · 5 fonemes: soninké, mandinga i tagal. · 6 fonemes: ucraïnès. · 7 fonemes: català, wòlof i fula. · 10 fonemes: panjabi i romanès.	EXEMPLES · Soninké, mandinga: CV · Àrab: CV, CVC · Wòlof: CV, CVC · Fula: CV, V, VC · Tagal: V, CV, VC, VCC, CVC, CCV · Ucraïnès: V, CV, VC, CVC, SVC, CVS, CCV · Xinès: V, VV, CV, CVV, VN, VVN, CVN, CVVN, CVVV · Català: V, CV, VC, CCV, VCC, CVC, CVCC, CCVC, VCCC, CVCCC, CCVCC, CCVCCC No totes les C poden aparèixer en totes les posicions. · Panjabi: (C) (C) V (V) (C) (C)	EXEMPLES Llengües accentuals amb valor distintiu: · Català, ucraïnès, romanès Llengües accentuals amb accent fix: · Mandinga: síl·laba final. Llengües accentuals: altres casos · Tagal: en alguns casos té valor distintiu, l'accent depèn de si la vocal és llarga o breu. · Àrab: l'accent no té valor distintiu i la posició depèn de la llargada de la vocal. · Amazic té un accent d'intensitat que depèn de la frase i no pas de les paraules aïlladament. Llengües tonals: · Xinès (mandarí 4 tons, cantonès, 6) · Panjabi Algunes llengües mandé es poden considerar tonals tot i que en el cas del soninké i el mandinga el to no té valor distintiu.

